

ANEXA 1

**PROPUNERE PENTRU ACORDAREA UNUI TITLU ONORIFIC
AL UNIVERSITĂȚII DE VEST DIN TIMIȘOARA**

Important: Confidențialitatea este foarte importantă în procesul de nominalizare. Va rugăm să nu informați persoana nominalizată că o propuneți pentru acordarea unui titlu onorific.

Nume	Richard
Prenume	Jacques
Titlul complet	Professeur Emerite - Universitatea Paris Dauphine
Data nașterii	17.10.1944
Țara de origine	Franța
Poziția curentă sau trecută:	Pensionar din 2014
Adresa de corespondență: e-mail: telefon:	jacques.richard17@laposte.net
Titlul onorific pentru care este propus	<i>Doctor Honoris Causa Socialum Scientiarum-Dhc.S.Sc.</i>
Alte titluri onorifice deținute	1990 – Laureat Ordinul Experților Contabili 2012 – Prix Fnege 2013 – Best Article 2012

Profesorul universitar emerit Jacques Richard de la Universitatea Paris-Dauphine este o personalitate remarcabilă a contabilității contemporane din Franța, recunoscută la nivel european și internațional. Considerentele aprecierii noastre față de activitatea profesorului au în vedere nu numai recunoașterea meritelor sale academice, ci și aportul domniei sale la dezvoltarea învățământului superior economic românesc, existând o strânsă legătură între acesta și profesori de la cele mai importante facultăți de economie și universități din România.

Formație profesională: Litere, Gestiune, Drept, Științe Economice, Expertiză contabilă, cursuri de franceză, engleză, rusă, germană.

Limbi străine: latină, greacă, germană, engleză, rusă, spaniolă, arabă, chineză.

Cercetare și publicații academice

- În domeniul sistemelor contabile pentru trei categorii de faze:
 - Static
 - Dinamic
 - Actuarial
- Specialist în comparația sistemelor contabile: german, american englez, olandez, polonez, rus, ceh, iugoslav, vietnamez.
- Modele de guvernare a întreprinderilor (modelul CARE) – 8 ani
- Dezvoltare durabilă – 6 ani
- 9 articole de reviste de cercetare franceze
- 18 articole de reviste de cercetare franceze cu referenți
- 5 caiete de cercetare
- 3 articole în revista „Contabilitate, Control, Audit” al AFC
- 4 articole în reviste străine non-anglofone cu referenți
- 11 articole publicate (sau admise) în reviste anglofone cu colectiv de referenți din care 7 în calitate de unic autor
- 4 articole în curs de validare în reviste sau cărți anglofone cu comitet de lectură
- 12 direcții de teze de doctorat
- 6 teze în curs

Activitate pedagogică

- 8 cărți în engleză (coautor)
- 2 cărți în rusă (unic autor)
- 2 cărți în germană (contribuții)
- 1 carte în română (coautor)
- 20 cărți pedagogice în franceză (1 la ediția a 10-a)

Informare reviste publice

- Le Monde
- Le Monde Diplomatique
- Le Monde de l'Economie
- Le Debat

- L'Expansion
- Projeet

Conferințe și intervenții în cadrul unor universități și întreprinderi din:

- 8 în Germania
- 2 în Japonia
- 1 în Polonia
- 1 în România
- 9 în Rusia
- 2 în Vietnam
- 4 intervenții publice în Franța și străinătate
- Ultima publicație – Gestiunea mediului împreună cu E. Plot – editura La Decouverte, 2014
- A condus două masterate (cercetare și profesional)
- Membru al mai multor consilii de administrație
- Membru al Asociației de Contabilitate al EAA (European Accounting Association)
- Profesor invitat Montreal IUT Sceaux
- Responsabil convenție schimburi Dauphine/Munchen și Frankfurt
- Președintele unor comisii de specialitate

Carieră neacademică

- Controlor gestiune la IBM
- Expert contabil asociat - grupul Alpha
- Membru al Consiliului Național al Contabilității (CNC – Ministerul de Finanțe)
- Consultant Program TACIS
- Expert la Ministerul Educației Naționale
- Membru al Comitetului pentru Reglementare Contabilă (CRC– Ministerul de Finanțe)
- Membru al Autorității Normelor Contabile (ANC– Ministerul de Finanțe)

Legătura cu Universitatea de Vest din Timișoara

- Formare doctorand Cosma Dorin și alții

- Cărți, articole, consultații, diverse

Referenți care au acceptat să scrie scrisori de recomandare (maximum 3 pentru DHC, maximum două pentru Professor Emeritus și maximum una pentru Membrum Senatus Honorifici).

1. Prof. dr. ALAIN BURLAUD – Conservatorul Național de Arte și Meserii, Paris
2. Prof. dr. NECULAI TABĂRĂ – Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași
3. Prof. dr. DORIN COSMA – Universitatea de Vest din Timișoara

Persoana care face propunerea

Titlu, nume și prenume Profesor DORIN COSMA

Semnătura

Facultatea: FEAA

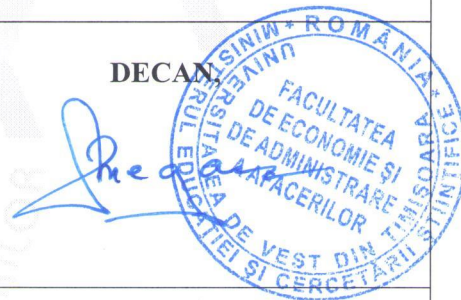
Adresă E-mail dorin@cosma.ro

APROBAT/RESPINS

În ședința **Consiliului Facultății de Economie și Administrare a Afacerilor**

din data de 3 Martie 2015
(doar pentru DHC și PE)

DECAN

APROBAT/RESPINS

În Ședința **Senatului UVT**

din data 04.06.2015
din data

Președinte Senat,

ANEXA 2

**PROPUNERE COMISIE LAUDATIO PENTRU ACORDAREA TITLU
DOCTOR HONORIS CAUSA**

Domnului **Prof. univ. dr. Richard Jaques**

Președinte: Prof.univ.dr. Marilen PIRTEA , Rector al Universității de Vest Timișoara

Membrii (cu titlul didactic de profesor):

1. Prof. univ. dr. Alain Burlaud – Conservatorul Național de Arte și Meserii, Paris
2. Prof. univ. dr. Neculai Tabără – Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași
3. Prof. univ. dr. Donath Liliana - Universitatea de Vest din Timișoara
4. Prof. univ. dr. Bulgea Alexandru - Universitatea de Vest din Timișoara
5. Prof. univ. dr. Dorin Cosma – Universitatea de Vest din Timișoara

AVIZE

APROBAT/RESPINS În ședința Consiliului Facultății de Economie și Administrare a Afacerilor din data 3 Martie 2015	DECAN,
APROBAT/RESPINS În Ședința Senatului UVT din data 04.06.2015	Președinte Senat,

Alain BURLAUD

Paris, le 3 avril 2015

Professeur émérite du Conservatoire national des arts et métiers / Intec

Docteur honoris causa : Academia de Studii Economice din Bucuresti et Universitatea Valahia din Targoviste

19, allée Courbet

93190 Livry-Gargan

France

alain.burlaud@orange.fr

Recommandation

Je soussigné, Alain BURLAUD, professeur émérite du Conservatoire national des arts et métiers, ancien professeur titulaire de la chaire de Comptabilité et contrôle de gestion, ancien directeur de l'Institut national des techniques économiques et comptables, ai fait la connaissance du professeur Jacques RICHARD il y a environ 40 ans lorsque lui et moi préparions notre thèse de doctorat. Depuis cette époque, nous nous voyons régulièrement du fait de la proximité de nos travaux de recherche.

Jacques RICHARD est un collègue très actif et très estimé dans notre communauté académique. Il a été un des fondateurs de l'Association Française de Comptabilité et il a enseigné dans de nombreuses universités étrangères : Montréal, Moscou, Münster, Kyoto, Saint-Petersbourg, Vienne, etc.

Il doit aussi sa notoriété à ses très nombreuses publications : une vingtaine d'ouvrages (dont cinq publiés en Grande-Bretagne, Allemagne, Russie et Japon) et une centaine d'articles qui ont fait date.

Comme le montrent ses activités d'enseignement et de recherche, ainsi que ses compétences linguistiques, le professeur Jacques RICHARD s'est toujours beaucoup intéressé aux relations internationales.

Enfin, bien qu'il soit considéré en France comme un grand théoricien de sa discipline, Jacques RICHARD a su rester proche des professionnels de la comptabilité en exerçant lui-même des missions d'expertise comptable et en ayant été membre pendant de nombreuses années du Conseil national de la comptabilité qui est l'instance de normalisation comptable française.

En conclusion, le professeur Jacques RICHARD est en France, et dans de nombreux pays, un grand universitaire.

La présente recommandation est délivrée pour faire et valoir ce que de droit.

Professeur Alain BURLAUD

Recomandare pentru conferirea titlului Doctor Honoris Causa Domnului Profesor Emerit Jacques Richard de către Senatul Universității de Vest din Timișoara

Subsemnatul Neculai Tabără, profesor universitar doctor în economie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, recomand, prin acest document, în fața Senatului Universității de Vest din Timișoara, o remarcabilă personalitate a contabilității contemporane din Franța, recunoscută la nivel european și internațională, pe profesorul universitar emerit Jacques Richard de la Universitatea Paris-Dauphine, prieten vechi al universitarilor și profesioniștilor români din domeniul contabilității, unul dintre cei mai reprezentativi specialiști ai domeniului.

În acest context excepțional, amintim unele **repere biografice** ale domnului profesor Jacques Richard. Acesta a împlinit, nu demult, șaptezeci de ani de viață, fiind născut la 17 octombrie 1944 la Saint Julien, Genevois. A urmat, în Franța, calea clasică a ascensiunii științifico-didactice, devenind, în mod strălucit, mai întâi absolvent al liceului din Lyon, promovând bacalaureatul cu Mențion A Prime, apoi, în cadrul aceleiași instituții a efectuat o pregătire de profil economico-financiar. În perioada 1964-1981 a obținut nouă titluri universitare în diverse domenii: litere, drept, științe economice la Universitatea Paris-Sorbona, doctor în al treilea ciclu în științe economice, doctor de stat în științe de gestiune în cadrul aceleiași universități, diploma de expertiză contabilă.

Domnul profesor Jacques Richard a înnobilit cu opera sa mediul universitar european, prin traseul **carierei academice**: asistent la ESSEC (1966 – 1970); asistent și, apoi, maître asistent stagiar, titular, conferențiar la Universitatea Paris-Dauphine (1972 – 1994). Din 1994 este profesor la aceeași universitate unde desfășoară activități și în prezent. A predat cursuri de contabilitate financiară: IFRS versus normele franceze, analiză financiară, contabilitatea și analiza financiară a grupurilor, sisteme contabile comparate, contabilitate și dezvoltare durabilă.

Având capacitatea de a se exprima în medii de o diversitate și de o complexitate deosebită, profesorul Richard a abordat, pe parcursul îndelungatei sale cariere, mai multe domenii de cercetare: gestiune și analiză financiară, sisteme contabile comparate, normalizarea contabilității, etimologie și contabilitate, auditul performanței și guvernanta întreprinderilor, istoria contabilității, contabilitate și dezvoltare durabilă, contabilitate de mediu, în care a publicat numeroase articole și lucrări de specialitate: 14 articole științifice publicate în reviste anglofone cu comitet de lectură; 10 articole în reviste nefranțuzești din care: 2 în Elveția, 2 în România, 6 în Rusia; 24 articole în

reviste franțuzești; 3 cărți în limbi străine, din care: 2 în limba rusă și 1 în chineză; 20 de cărți de specialitate în limba franceză; 42 de contribuții la cărți în colaborare, din care: 21 în limba franceză, 9 în limba engleză, 3 în limba germană, 1 în limba română și 8 rapoarte și caiete de cercetare. De asemenea, a participat la 26 de conferințe la universități și întreprinderi din străinătate, din care: 8 în Germania, 2 în Japonia, 1 în Polonia, 1 în România, 12 în Rusia și 2 în Vietnam, și a avut 20 de intervenții publice recente în Franța și străinătate, realizate în mai multe limbi.

O importanță deosebită prezintă și activitatea profesorului Richard în cadrul Autorității Normelor Contabile franceze. În acest context, subliniem contribuțiile aduse la dezvoltarea unui nou model al contabilității de mediu.

Menționăm eforturile profesorului în coordonarea a 14 teze de doctorat susținute în perioada 2001 – 2015 și 4 teze în curs de elaborare. De asemenea, el este membru fondator și al Comitetului Editorial la 5 reviste și a avut 8 responsabilități administrative de coordonare a unor activități de învățământ la Universitatea Paris Dauphine.

Cunoașterea de către subsemnatul a activității și lucrărilor profesorului Jacques Richard este legată, în primul rând, de participarea la Congresele Asociației Franceze de Contabilitate (AFC) în perioada 1991-1995. În acest sens, am colaborat la redactarea a două articole în limba română care au fost publicate în reviste de specialitate. În al doilea rând, profesorul a fost responsabil al stagiului meu de cercetare efectuat în perioada ianuarie-iulie 1994 la Universitatea Paris-Dauphine, unde am asistat la activitățile Seminarului Doctoral Luca Pacioli „Kaleidoscope de la recherche comptable” animat de profesorul Bernard Colasse alături de Jacques Richard și alți profesori de prestigiu de la DEA 124 „Comptabilité Decision Contrôle” și la cursurile de „Sisteme contabile comparate” și „Analiză financiară”. În al treilea rând, în luna mai 1994 la Institutul Francez de Gestiune am participat împreună cu profesorul la cursurile predate de către acesta unui colectiv de economiști contabili români din Piatra Neamț privind reforma contabilității în România.

Considerentele aprecierii noastre față de activitatea domnului profesor Jacques Richard au în vedere nu numai recunoașterea meritelor sale academice, ci și aportul domniei sale la dezvoltarea învățământului superior economic românesc, existând o strânsă legătură între acesta și profesori de la cele mai importante facultăți de economie și universități din România: ASE București, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. În aceste condiții, apreciem oportună acceptarea de către Senatul Universității de Vest din Timișoara a decernării titlului științific Doctor Honoris Causa profesorului emerit Jacques Richard de la Universitatea Paris-Dauphine.

Profesor universitar emerit Neculai TABĂRĂ

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor

[Handwritten signature]

Recomandare pentru conferirea titlului Doctor Honoris Causa Domnului Profesor Emerit Jaques Richard de către Senatul Universității de Vest din Timișoara

Esența activităților profesorului Jacques Richard, privind cariera academică, numeroasele lucrări de cercetare și cărți de specialitate, tezele de doctorat, inclusiv conferințe în calitate de invitat la universități din Franța și străinătate, oferă suficiente argumente care mă determină să subscriu la propunerea de decernare a titlului științific de Doctor Honoris Causa de către Senatul Universității de Vest din Timișoara.

Născut la 17.10.1944 la Saint Julien en Génèvois, profesorul Jacques Richard a absolvit bacalaureatul cu Menționă de Primă și a efectuat pregătirea de profil la HEC/ESSEC la Lycée du Parc (Lyon). Observăm că obiectivul strategiei educative a profesorului a fost interdisciplinar, cu nouă titluri universitare, care au permis multiplicarea contactelor internaționale prin lucrări și dezbateri referitoare la comparația de concepte ale unor discipline diverse, cum ar fi: contabilitate, audit, analiză financiară, expertiză contabilă, contabilitatea de mediu etc., realizate în limbi vechi (latină) și moderne diferite: greacă, germană, rusă, engleză, spaniolă, arabă, română, chineză etc.

Cariera academică a profesorului Jacques Richard este legată, în principal, de Universitatea Paris-Dauphine, de activitatea în cadrul AFC (Asociația Francofonă de Contabilitate), de diverse participări în calitate de profesor invitat la universități din întreaga lume: Germania, Japonia, Canada, Austria, Rusia, Ucraina, România, respectiv de coordonarea a 14 teze de doctorat susținute în perioada 2001 – 2015 și 3 teze în curs de elaborare. Este membru fondator și al Comitetului Editorial la 5 reviste. A avut 8 responsabilități administrative de coordonare a unor activități de învățământ Université Paris Dauphine.

Activitatea profesională este legată și de numirea acestuia în cadrul Autorității Normelor Contabile din Franța. Actualmente, cercetările profesorului sunt orientate spre publicarea unui nou model a contabilității de mediu.

Personalitate marcantă a învățământului superior contabil francez, profesorul Jacques Richard a realizat în 1977 o teză de doctorat pentru al treilea ciclu de învățământ în domeniul economiei întreprinderilor și ramurilor – „Studiu comparativ al metodelor de analiză a gestiunii întreprinderilor industriale aparținând unor sisteme economice și politice diferite: SUA, Franța, Republica Democrată Germană, URSS” în cadrul Universității Paris 1, Sorbona, respectiv; în 1980, teza de Doctor de stat cu tema „Contabilitatea și sistemele economice” la Universitatea Paris 1,

Sorbona; în 1981 a elaborat „Memoriu de expertiză contabilă privind evoluția contabilității în Olanda”, premiată de Ordinul Experților Contabili.

În privința operei științifice, precizăm că aceeași personalitate a elaborat 14 articole științifice publicate în reviste anglofone cu comitet de lectură; 10 articole în reviste din nefronțuțești din care: 2 în Elveția, 2 în România, 6 în Rusia; 24 articole în reviste franțuzești; 3 cărți în limbi străine, din care: 2 în limba rusă și 1 în chineză; 20 de cărți de specialitate în limba franceză; 42 de contribuții la cărți în colaborare, din care: 21 în limba franceză, 9 în limba engleză, 3 în limba germană, 1 în limba română și 8 rapoarte și caiete de cercetare. De asemenea, a participat la 26 de conferințe la universități și întreprinderi din străinătate, din care: 8 în Germania, 2 în Japonia, 1 în Polonia, 1 în România, 12 în Rusia și 2 în Vietnam, și a avut 20 de intervenții publice recente în Franța și străinătate.

Dintre distincțiile primite amintim: 1990 – laureat al Ordinului Experților Contabili; 2012 – Premiul FNEGE pentru publicarea lucrării în limba franceză „Contabilitatea și dezvoltarea durabilă”, Ediția Economică; 2013 – cel mai bun articol din 2012 privind istoria contabilității publicat în Accounting Historians Journal, Vol. 39.

Lucrarile sale valoroase cercetate și îndrumarea pretioasă de care am beneficiat direct, m-au ajutat să realizez teza de doctorat din Franța, și au avut o înruiere de netagaduit asupra carierei mele ulterioare.

Fără îndoială, activitatea și opera unei personalități de asemenea anvergură nu pot fi exprimate numai în cele inserate în această recomandare. Totuși, analizând activitatea academică, de cercetare și profesională pe tărâmul contabilității, ținând seama de prestigiul internațional în domeniu, de numeroasele lucrări elaborate și de abilitățile de comunicare la conferințe și dezbateri naționale și internaționale, considerăm oportună acceptarea de către Senatul Universității de Vest Timișoara a decernării titlului științific de Doctor Honoris Causa profesorului emerit Jacques Richard de la Universitatea Paris-Dauphine.

Universitatea de Vest din Timișoara

Prof. Univ. dr. Dorin Cosma

CV și lista de lucrări a profesorului emerit Jacques Richard

- **Stare civilă**

Né le 17/10 44 à Saint Julien en Genevois (71 ans)
Marié, deux enfants

- **Educație**

1962 Baccalauréat Mention A Prime

1963 Préparation HEC/ESSEC au Lycée du Parc (Lyon)

- **Titluri universitare**

1964 Licencié es lettres

1966 Diplôme de l' ESSEC (Ecole des Sciences Economiques et Sociales Paris)

1966 Diplôme de la Chambre de Commerce Franco-Allemande. Paris

1968 DES de Droit Privé (Paris- Sorbonne)

1969 Diplôme d'Etudes Comptables Supérieures (DECS)

1973 DES De Sciences Economiques (Paris-Sorbonne)

1977 Docteur de troisième cycle en Sciences Economiques. Université Paris Sorbonne

1980 Docteur d'Etat en Sciences de Gestion. Université Paris Sorbonne

1981 Diplôme d'Expertise Comptable

- **Limbi străine**

Langues anciennes (ancient languages): Latin and Greek

Langues modernes (modern languages): Arabic (basic) ; Chinese (basic) ; Dutch (reading); English ;German ; Serbo-Croat (reading); Spanish (basic); Russian; Romanian (basic)

- **Teze și memorii**

1. 1977 *Thèse de troisième cycle en économie d'entreprise et de branches (Preliminary Dissertation in Industrial Economics)* :« Etude comparative des méthodes d'analyse de la gestion des entreprises industrielles dans quatre pays appartenant à des systèmes économiques et politiques différents:Etats-Unis, France, RDA,URSS »(Comparative study of the management of industrial firms in countries belonging to different

economic and political systems :United States, France, USSR, East Germany (DDR).
Directeur de recherche Marie Lavigne.Université Paris1 Sorbonne.

2. 1980 *Thèse de Doctorat d'Etat (PHD dissertation)* : « Comptabilité et systèmes économiques » (Accounting and economic systems).Université Paris1 Sorbonne.Director of Research : MarieLavigne, Defender : Roland Perez, Opponents :Pierre Lassègue ,Max Peyrard.
3. 1981 *Mémoire d'Expertise Comptable (Chartered Accountant Masterwork)*:« L'évolution de la comptabilité aux Pays-Bas » (The evolution of accounting in The Netherlands).

- **Distincții**

1. 1990 *Lauréat de l'Ordre des Experts Comptables*
2. 2012 *Prix FNEGE* pour la publication de « Comptabilité et développement durable » (Economica 2012).
3. 2013 *Best Award* delivered by the Academy of Accounting Historians.

- **Cariera universitară**

1. 1966-1970 Assistant à l'ESSEC.
2. 1972 -80 Assistant à l'Université Paris-Dauphine
3. 1980-81 Maître Assistant stagiaire. Université Paris Dauphine
4. 1981-85 Maître Assistant titulaire. Université Paris Dauphine
5. 1985-89 Maître de Conférences titulaire. Université Paris Dauphine
6. 1990 Professeur à l'Université Paris 11 (IUT de Sceaux)
7. 1994 Professeur à l'Université Paris-Dauphine

- **Domenii de cercetare**

1. Gestion et analyse financières (financial management and financial analysis)
2. Géographie de la comptabilité (comparison of world wide accounting systems)
3. Normalisation comptable (accounting regulation)
4. Etymologie et comptabilité (accounting and etymology)
5. Audit des performances et gouvernance des entreprises (governance of firms)
6. Histoire de la comptabilité (history of accounting)
7. Comptabilité et développement durable (accounting and sustainable development)
8. Gestion environnementale (environmental management)

- **Experiență profesională**

1. 1967-68 Stage d'Expertise comptable (Cabinets Albert Grévoul et Gaston Thibault)
2. 1969 Service contrôle de gestion de IBM France
3. Depuis 1978 Intervenant d'abord au Cabinet Syndex puis Pirolli et ensuite depuis 1983 jusqu'à aujourd'hui Expert comptable associé au Cabinet Secafi Alpha (Groupe Alpha)
4. 1990-2013 Membre du Conseil National de la Comptabilité puis de l'Autorité des Normes Comptables (Ministère des Finances)
5. 1996 -1999 Consultant Programme Tacis (Eurotap Viet)
6. 1998 Expert auprès du Ministère de l'Education Nationale, de la Recherche et de la Technologie
7. 2000 Expert auprès de la « International Chamber of Commerce » (Affaire Procter and Gamble Holding GmbH versus Ssangyong Cement Industrial Co)
8. Depuis 2013 Conseiller scientifique au Cabinet Compta-Durable (spécialisé en comptabilité environnementale et responsabilité sociale des entreprises)
9. Depuis 2014 Membre du Collège de l'Autorité des Normes Comptables (Ministère des Finances)
10. 2015 Mission auprès du Conseil Economique et Social de Royaume du Maroc (Rabat).

- **Activități administrative**

Revues et Associations (Reviews and associations)

1. 1980- 85 Membre fondateur et trésorier de l'AFC (Association Française de Comptabilité)
2. 1994-2000 Member of « Editorial Advisory Board » of the European Accounting Review
3. 1997-2001 Membre du Comité de Rédaction de la revue « Comptabilité –Contrôle – Audit »
4. 2014 Member of the Editorial Board of the Ukrainian Review “Independent Auditor” (Kiev)
5. 2014 Member of the Editorial Board of the Russian Review « Accounting, Account, Analysis and Audit” (Moscow)

Université (University)

1. 1969-70 Responsable du corps des Assistants de l'ESSEC. Elaboration de nombreux matériels pédagogiques notamment d'enseignement programmé (en collaboration avec JL Boulot J.PCrétal ,J Jolivet et S.Koskas)
2. 1972-1985 Assistant du Professeur A.Cibert .Collaboration avec JF Casta et JP Zerbib à la création de la MSTCF (Maîtrise des Sciences et Techniques Financières et Comptables) de l'Université Paris Dauphine (formation universitaire des Experts Comptables)
3. 1985-1990 Directeur de la MSTCF de Paris Dauphine
4. 1999-2003 Président de la Commission de Spécialistes de l'Université Paris Dauphine (Section gestion)
5. 2006-2010 Membre du conseil LSO (1er cycle) de l'Université Paris Dauphine
6. 2006-2013 Co-fondateur et Co-responsable (avec S.Trinh) des deux Masters Développement Durable Recherche et Professionnel. Co-fondateur et Co-responsable (avec S Trinh) de la Mention « Développement Durable »
7. 2008-2013 Membre du Conseil d'Administration de l'Université Paris Dauphine
8. 2012 -2013 Membre du Conseil MSO (3ème cycle) de l'Université Paris Dauphine

• **Relații internațională**

1. 1970-1972 Directeur Pédagogique (avec JM Peretti) de L'Institut de Technologie Financière et Comptable (ITFC) d'Alger (Algiers) au titre de la Coopération Technique. Nombreuses formations pour le compte du Ministère des Finances (Contrôle des comptes de M.Bouchouata) et l'entreprise Sonelgaz (sous la direction de M Deaibes)
2. 1985-2001 Co-responsable (avec le professeur W.Bechtel) de la convention de coopération Université Dauphine -Université Wilhelm de Münster (Germany). Coopération avec le Professeur J Baetge.
3. 1989 Professeur invité (un semestre d'hiver) à l'Université du Québec à Montréal (Canada)
4. 1992-93 Co-créditeur du Diplôme commun Université Dauphine-Université Goethe de Francfort (Germany). Collaboration avec le Professeur D. Ordelheide.
5. 1993-2013 Co-responsable (avec le professeur A. Sorokin) de la convention de coopération Université de Paris Dauphine- Université de Moscou (MGU) (Russia). Coopération avec le Doyen VP Kolessov.

6. 2006 -2014 Co-responsable (avec le Professeur H.Fujii) de la convention de coopération Université de Paris Dauphine-Université de Kyoto (Japan)
7. De 1990 à 2012 Cours ou conférences données régulièrement aux Universités de Saint Petersburg (Russia) et de Münster (Germany) et de façon ponctuelle aux universités de Vienne (Austria) , de Moscou (Russia) , et de Kyoto (Japan).
8. A partir de 2008 cours réguliers à l'Université de Shanghai (China).

- **Participări la congrese**

Suite à mon implication dans la fondation de l'AFC: *Association Française de Comptabilité*. J'ai participé aux congrès de cette association depuis sa fondation pendant plus de dix ans.

Participation pendant la même période également à de nombreux congrès de l'EAA: *European Accounting Association*. J'ai notamment fait une communication dès 1980 au 2ème congrès d'Amsterdam sur la comptabilité dans les pays de l'Est (inspirée de ma Thèse d'Etat de 1980). Du fait de ma connaissance de la langue russe j'ai pu participer à un grand nombre de *congrès de l'association des universitaires comptables russes* (*Congresses of the Russian Association of Accounting Teachers*). Dans ces congrès, généralement tenus à Anapa, la présence des occidentaux était le plus souvent réduite à deux intervenants :Giuseppe Galassi (Italie) et moi même . Je remercie les collègues russes pour leur accueil extrêmement chaleureux tout particulièrement les Professeurs , S Bakaev, SMBichkova, VI.Barilenko, EN Byrenkova, TP Danko, VG Getman, AG Griaznova, VB Ivachkevitch, N Kamordzhanova, MI Kuter, M V Melnik, EV Nikiphorova, LV Popova, LZ Schneidman, AD Sheremet, V.G Shirobokov, V Sokolov, E Zvonova. J'ai une dette spéciale pour le très regretté Iaroslav.Sokolov qui a proposé et supervisé la publication de l'un de mes ouvrages publiés en Russie et pour Michael Kuter qui m'a introduit, pour des conférences, souvent avec G Galassi, dans toute la région des Républiques de Adygea et de Kabardino Balkarie.

- **Conducător de doctorat**

1. 2001 *Digna Azua* (Professeur à l'université catholique de Valparaiso (Chili). Vers un modèle comptable latino-américain ? Analyse comparative de l'organisation et du contenu des normes comptables adoptées en Argentine, au Brésil et au Chili.
2. 2002 *Mériem Bensalah*. Prévion du risque de défaillance: apprentissage par un algorithme génétique.

3. 2003 *Nicolas Praquin* (Professeur Université de Marne la Vallée) Comptabilité et protection des créanciers. Une étude de la fonction technico-sociale de la comptabilité (1807-1942).
4. 2007 *Nassiba Bouraoui* (Université de Brest). D'une comptabilité d'économie planifiée à une comptabilité d'économie de marché : stratégie de la réforme comptable en Algérie.
5. 2008 *Nguyen Phong* (Professeur Université de Danang, Viet Nam). La réforme comptable vietnamienne : causes, nature et conséquences
6. 2008 *Karine Fabre* (Maître de conférences à l'Université Paris Dauphine) .L'influence de l'évolution des modes de financement des entreprises sur le modèle comptable français (1890-1939): les cas de Schneider et de l'Air Liquide.
7. 2010 *Emmanuelle Plot-Vicart* (Professeur à l'ENS Cachan).L'information diffusée par l'exploitant sur le risque nucléaire : quelle réponse aux attentes des parties prenantes ?
8. 2010 *Clémence Garcia* (Maître de conférence, Université de Tokyo, Japon). Une étude comparée des normes et pratiques de comptabilisation de l'immatériel en France et au Japon.
9. 2013 *Muriel Benkel* (Université de Frankfort). Comparaison du droit comptable allemand et du droit comptable français: une approche systémique.(thèse en cotutelle avec le Professeur M.Hommel).
10. 2013 *Mohamed Chelli* (Toulouse Business School). Trois études sur la mesure de la performance des entreprises en matière de développement durable : pouvoir disciplinaire et légitimation ". (Thèse co-dirigée avec le Professeur Yves Gendron de l'université de Laval Canada).
11. 2013 *Yulia Altukhova*. Comptabilité agricole et développement durable: étude comparative de la Russie et de la France.
12. 2014 *Térèsa Bicalho* (Université de Sao Paulo) Les limites de l'analyse du cycle de vie:l'étude du cas des biocarburants à base d'huile de palme au Brésil.
13. 2014 *Claudia Orellana*.(Université Catholique de Valparaiso). L'évaluation comptable des réserves et ressources minières des entreprises de l'industrie extractive.
14. 2014 *Miriam Boukari*. Etude de la pertinence des normes IFRS au regard de l'analyse crédits bancaires des entreprises.

- **Teze în curs de elaborare**

1. *Catherine Bonne*. Syndicalisme et gestion environnementale: les positions de la CGT et de la CFDT.
2. *Alexandre Rambaud*. La valeur d'existence: application en gestion environnementale.
3. *Thiémoko Diakité*. Comptabilité en Afrique et IFRS (membre du comité scientifique de la thèse dirigée par L Escaffre).
4. *Xiao Rui Wang*. La comptabilité environnementale agricole en Chine.

- **Articole în reviste științifice cu comitet de lectură**

Revues Anglophones (English written reviews)

1. 1981 Accounting and Economic Systems. *Soviet Accounting Bulletin*.
2. 1984 Financial and cost accounting: are they compatible? *Issues in Accountability*, N° 10, p.1-26.
3. 1995 The evolution of the Rumanian and Russian charts of accounts after the collapse of the communist system. *The European Accounting Review*, Vol 4, N° 2, p.305-322.
4. 1995 Research Forum: European charts of accounts. *The European Accounting Review*, Vol 4, N°1, p. 81-124.
5. 2004 The secret past of fair value: lessons from history applied to the French case. *Accounting in Europe*, Vol 1, sept, p.95-107.
6. 2005 The concept of fair value in French and German accounting regulations from 1673 to 1914 and its consequences for the interpretation of the stages of development of capitalist accounting. *CPA*, 16, p.825-50.
7. 2008 Towards an understanding of the phases of goodwill accounting (in collaboration with Y.Ding and H.Stolowy). *AOS*, Vol 33, p.718-55.
8. 2011 Economic transition and accounting system reform in Viet Nam (in collaboration with Nguyen Cong Phuong). *European Accounting Review*, Vol 20, N°4, p. 693-725.
9. 2012 The limits of LCA in Environmental Accounting-a perspective based on the Renewable Energy Directive (in collaboration with T. Bicalho and C.Buissou). *Sustainability Accounting Management and Policy Journal*, Vol 3(2), p.234.
10. 2012 The victory of the Prussian railway "dynamic" accounting over the public finance and patrimonial accounting models (1838-1884): an early illustration of the appearance of the second stage of capitalist financial accounting and a testimony against the agency and the market for excuses theories. *Accounting Historians Journal*, Vol 39, Number 1, p. 89-124.

11. 2013 France's New Economic regulations: insights from institutional Legitimacy Theory (in collaboration with M.Chelli and S.Durocher). *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. Vol 27 -2, p.283-316.
12. 2014 French Accounting History: New Contributions (comment on a book edited by Y Levant and O deVillarmois) . *The Accounting Review*, Vol 89 Issue 6, p.2334-2337.
13. 2014 The dangerous dynamics of capitalism: from Static to IFRS accounting . *Critical Perspectives on Accounting*. In Press.
14. 2015 The "Triple depreciation Line" instead of the "Triple Bottom Line". Towards a genuine integrated reporting (en collaboration avec A Rambaud). *Critical Perspectives on Accounting* .In Press.

- *Autres revues non françaises (other non French written reviews)*

Suisse (Switzerland)

1. 1981 La comptabilité des coûts en URSS et en RDA. *L'Expert comptable Suisse* N°1 p.12

Portugal

2. 1980 La comptabilité dans les pays de l'Est . *Jornal de contabilidade* N°41

România (Roumania)

3. 1993 Forme de audit financiar contabil în cadrul grupurilor (Forms of financial accounting audit in groups), (în colaborare cu Neculai Tabără), Revista „Expertiza contabilă”, nr.7/1993, pp. 15-18, ISSN 1221-6933
4. 1994 Câteva elemente de istorie a evoluției planurilor contabile – cadru în Europa de la 1900 până la 1945 (I) (Some elements of the history of the evolution of accounting plans - framework in Europe from 1900 to 1945), (traducere Neculai Tabără), Revista „Expertiza contabilă”, nr. 6-7/1994, pp.33-42, ISSN 1221-6933

Russie (Russia)

5. 1998 Actual French accounting: theoretical and practical problems. (in collaboration with N.Dediouhina). *Izvestia.*, Business School of Sankt Petersburg, p.122-127.
6. 2007 Проблемы применения МСФО по учету сельскохозяйственной деятельности в России и Франции (The problems of appliance of international standards to accounting for Russian and French agriculture), (with Vladimir Chirobokov and Yulia Altukhova), In *Международный бухгалтерский учет (International accounting)*, № 9, september 2007, p. 44-48 <http://www.fin->

izdat.ru/journal/interbuh/detail.php?ID=7232 ; № 10, October 2007, p.39-44.
<http://www.fin-izdat.ru/journal/interbuh/detail.php?ID=7843>

7. 2009 Учетно-информационное обеспечение устойчивого развития рационального природопользования (Accounting for sustainable development and rational management of natural resources), (with Yulia Altukhova and Vladimir Chirobokov), *Региональная экономика: теория и практика*, № 8 (101), March 2009, p.24-34. <http://www.fin-izdat.ru/journal/region/detail.php?ID=14230>
8. (2009) Типы бухгалтерского учета окружающей среды (The types of environmental accounting), *Международный бухгалтерский учет*, with V.Chirobokov and Y.Altukhova № 4 (124), April 2009, p. 15-25. <http://www.fin-izdat.ru/journal/interbuh/detail.php?ID=14534>
9. 2010 « Informationsionoe obespetchenie analiza ystoichivobo razvitia » (The informational basis of the analysis of sustainable development) (with V. Shirobokov et Y.Altukhova).In *Ychet,Analiz i Aydit* ,Ekonomitheskii Fakultet Universitet Lomonossov Moskva (University Lomonossov of Moscow) Tome 1,p16-20 2014
10. 2014 Resumee of article on “The victory of the Prussian railway “dynamic” accounting over the public finance and patrimonial accounting models” (with the help of Y.Altukhova) In *Vestnik Tcheliabinskovo gossudartsvenovo Yniversiteta* N°18(347) p.94-102.

- *Revues françaises (French written reviews)*

1. 1980 La comptabilité des coûts en URSS et en RDA. *Revue Française de Comptabilité*. (Janvier, février, mars).
2. 1980 Un renouveau de la chaîne des ratios ? *Revue Française de Comptabilité*.(Décembre)
3. 1982 La quatrième directive, un texte inutile ? Le cas hollandais. *Revue Française de Comptabilité* (Juin).
4. 1982 L’impact de la quatrième directive sur la législation de 1970 aux Pays –Bas. *Revue Française de Comptabilité* (Novembre).
5. 1983 Essai sur l’histoire des pratiques comptables internationales. *Revue du Financier*. (Janvier Février).
6. 1984 Comptabilité pour l’autogestion : l’exemple de la comptabilité Yougoslave. *Cahiers français de la Documentation Française*. (Numéro spécial sur la comptabilité N°210).

7. 1985 Sur la pertinence des principales méthodes de traduction des comptes des entreprises étrangères. *Revue Française de Comptabilité*, N° 163, p.26-36.
8. 1985 Panorama de l'évolution des théories des organisations et des critères de gestion aux Etats-Unis. *La Pensée*, N°344, p.65-77.
9. 1985 Le tableau des flux du cycle. Critique et dépassement des modèles actuels. *Banque*, N°456, p.1123-1127.
10. 1988 Pour un plan comptable moniste français. *Revue de Droit Comptable*, n°88-1, p.43-86.
11. 1988 Principes et spécificités de l'analyse de la rentabilité des groupes d'après les comptes consolidés. *Revue Française de Comptabilité* (Juin) p.81-91.
12. 1990 L'audit des performances. *Cahiers français de la documentation française*. N°248, p.40-41.
13. 1990 Les leçons tirées de deux comptabilités du début du XIXème siècles : « Charlton Mills et Fonderies et forges de fer de la Seine ». *Revue de Droit Comptable*, N°90-2, p.74-85.
14. 1990 Modifier nos méthodes d'analyse financière. *Banque* N°505, p.483-489.
15. 1994 Faut-il abroger le Plan Comptable général ? *Revue Française de Comptabilité*, N° 254, p.72-75.
16. 1999 Coût historique, valeur de marché..le pluralisme des bilans existe de fait. *Les Cahiers de l'Audit*, N°7, p.13.
17. 1999 Vingt ans de normalisation comptable en Europe : grandeur ou décadence ? *CCA*, Mai, p.223.
18. 2003 De la modernité des normes internationales et de la juste valeur en comptabilité. *Clind'œil. Entreprise et histoire*, N°33, p.127.
19. 2004 Fair value le troisième stade du capitalisme comptable? Le cas de la France. *Analyse et Documents économiques (Cahiers du Centre Confédéral d'Etudes Economiques et Sociales de la CGT* (Fev et Juin, p.75-81 et 43-47).
20. 2008. Les incidences comptables du passage des groupes cotés aux IFRS. *CCA*, numéro spécial IFRS (en collaboration avec M.Boukari).
21. 2009 En finir avec les normes IFRS. *Revue Constructif*, numéro spécial IFRS, Nov p.78-80.
22. 2013 La nature n'a pas de prix ..mais sa maintenance a un coût. *Revue Projet*, N°332 Février, p.81-87.

23. 2013 Souplesse des comptables et des juristes , subjectivité du concept de profit :les leçons de l'histoire de la comptabilité de Louis 14 aux IFRS.*Revue Gestion et finances Publiques*,N°6 (Juin).
24. 2015 Vers une vraie comptabilité environnementale (en collaboration avec H Gbego).*Revue Française de Comptabilité* N°483 Janvierp.27-30.

- **Cărți în limbi străine**

1. 1997 (In Russian): Audit and analysis of economic activities. Publisher: Unity. Moscow.
2. 1999 (In Russian): Accounting theory and accounting practice. Publisher: Finansi i Statistika. Moscow.
3. 2015 (In Chinese) : Environmental accounting (avec Prof Li Li UIBE Pekin and XR Wang, doctorant in Paris Dauphine) (In Press).

- **Cărți în limba franceză**

1. 1972 *Comptabilité des sociétés et éléments d'analyse financière* (en collaboration avec J.P.Crétalet, Y.Enrègle, S.Koskas).Dunod.
2. 1982 *Le nouveau plan comptable* (avec Ch.Collette) Editions Dunod. NB Cet ouvrage publié depuis trente trois ans en est à sa 10ème édition en 2014 (voir infra)¹
3. 1988 *Comptabilité et analyse financière des groupes* (avec P.Simons et J.M.Bailly) Editions Economica.
4. 1989 *L'audit des performances de l'entreprise*.Edition La Villeguérin Paris.
5. 1989 *Manuel de consolidation* (avec J.C.Lavoyer) Edition La Villeguérin.Paris.
6. 1993 *Analyse financière et audit des performances*). Editions La Villeguérin. Paris (679 p).
7. 1996 *Comptabilité et pratiques comptables*. Editions Dalloz : Connaissance du droit.
8. 2000 *Analyse financière et gestion des groupes* (en collaboration avec Becom associés et Groupe Alpha .Editions Economica.
9. 2012 *Comptabilité et développement durable*. Economica. Paris (263p).
10. 2014 *La gestion environnementale*. (En collaboration avec E.Plot). La Découverte (coll Repères).

¹ Această carte a fost publicată în 10 ediții, prin urmare numărul al cărților de la această secțiune este de 20!!!

11. 2014 « *Comptabilité Financière : normes IFRS versus normes françaises* » (10ème édition) (J Richard, D Bensadon, C Collette). Dunod (702p)

- **Contribuții la cărți editate în colaborare**

- **În limba franceză**

1. 1982 *La fonction financière et le Plan Comptable général de 1982* (collaboration). Ordre des Experts-Comptables.
2. 1985 Une réplique aux thèses de W.H.Beaver sur la comptabilité d'inflation. In *Recherches en Finance du CEREQ* (sous la direction de J.Hamon et B.Jacquillat) Economica.
3. 1992 « Comptabilité aux Pays Bas (Netherlands) » In *La comptabilité des sociétés dans la CEE* (édité par L.Klee). La Villeguérin Editeur.
4. 1992 « De l'histoire du Plan Comptable Français et de sa réforme éventuelle ». In *Annales du management* édité par R Le Duff et J Allouche. Economica, p 69-82.
5. 1997 Articles « Etats de synthèse du plan comptable général de 1982 » et « Analyse financière des groupes ». In *Encyclopédie de Gestion* (sous la direction de B.Colasse). Editeur Economica.
6. 1997 Article « Les conceptions de l'actif ». In *Comptabilité Nationale, développements récents* (sous la direction de E. Archambault et N.Boëda). Editeur :Economica.
7. 1997 : « Comptabilité dans les pays d'Europe de l'est ». In *Comptabilité internationale* (coordinateurs B.Raffournier, A.Haller et P.Walton). Paris Editeur :Vuibert.
8. 2000 Article « Plan Comptable ». In *Encyclopédie de la comptabilité* (sous la direction de B.Colasse) Editeur: Economica.
9. 2000 Partie « Gestion ». In *Dictionnaire de l'Economie* (sous la direction de P.Bezbakh). Edition Larousse Le Monde.
10. 2001 Histoire de la valeur dans les réglementations comptables allemande et française de 1673 à 1914. In *Juste Valeur* (ouvrage coordonné par J.F.Casta et B.Colasse) pp17-45. Mazars/Economica.
11. 2005. "Les trois stades du capitalisme comptable français" .In Capron (ed) *.Les normes comptables internationales instruments du capitalisme financier*. La Découverte, p.99-119.

12. 2005 "Simon,Schmalenbach et Schmidt:les trois "S" de la pensée comptable allemande".in B.Colasse ,*Les Grands Auteurs en Comptabilité*,p73-90.
13. 2007 Rhétoriques comptables et financières ,in Challe,*Langue française spécialisée en droit*.Economica,p 41-49.
14. 2008 « Le financier a raison, le comptable a tort ». In *Petit bréviaire des idées reçues en management* (ouvrage publié sous la direction de A.Pezet et S.Sponem).La Découverte,p187-194.
15. 2009 « Comptabilités environnementales » in B.Colasse (éditeur) *Encyclopédie de comptabilité, contrôle de gestion et audit*. Economica,p.489-501.
16. 2011 « Le bilan d'une nation selon la banque Mondiale, IFRS et comptabilité environnementale » (en collaboration avec H.Stolowy). In *Comptabilité Contrôle et Société*. Mélanges en l'honneur du professeur A.Burlaud. Foucher, p.171-181
17. 2012 « La Global Reporting Initiative entre responsabilité sociale de l'entreprise et développement durable » (en collaboration avec F.Depoers). In *Comptabilité, Société, Politique. Mélanges du Professeur B.Colasse*. Economica, p.173-187.
18. 2014 « La naissance des principes comptables cibles des IFRS ».In *Normalisation Comptable actualités et enjeux* (Cordonné par W.Nahum).L'Académie des Sciences et Techniques Comptables Financières,p 48-52.
19. 2014 « La théorie économique de Fisher et la comptabilité Américaine (1906-1966) ».In *Comptabilit , Finance et Politique Mélanges en l'honneur du Professeur Christian Hoarau*. (Coordonné par A.Burlaud). Ordre des Experts Comptables.
20. 2015 « A propos de l'entrepreneur et de sa comptabilité : les visions des économistes français vers 1860-1870 ».In *Mélanges en l'honneur du Professeur R.Teller*. In Press
21. 2015 Préface à la réédition française de l'ouvrage de l'économiste allemand William Kapp « The social costs of private enterprise » (published for the first time in 1950). In Press.

În limba engleză

1. 1995 « Group Accounts France” in *Transnational Accounting* (first edition). Ed D.Ordelheide.Publisher:Macmillan Press.
2. 1996. « De l'histoire du plan comptable français et de sa réforme éventuelle ». In *Accounting in France/ La comptabilité en France* p.305-320. Edited by Y.Lemarchand and R.H.Parker.Garland Publishing.

3. 1996 "Life of Eugen Schmalenbach" in *International Encyclopaedia of Management* (first edition). Publisher: Routledge.
4. 1996 "The evolution of Accounting Chart models in Europe from 1900 to 1945, some historical elements". In *The Library of International Accounting. Country Studies in International Accounting Europe*. Ed P Walton. Publisher :Elger Reference Collection.
5. 1998. "Eastern Countries" .In *International Accounting*. Edited by PJ Walton,A Haller and B Raffournier. Publisher Thompson Business Press
6. 2001"Group Accounts France".In *Transnational Accounting*,Second Edition,Edited by D.Ordelheide and KPMG. Part Publisher: Palgrave.
7. 2013 "The three Main Schools of the French Financial Accounting Doctrine: A historical survey".In *Accounting and Business Economics* (edited by Y.Biondi and S Zambon) Publisher: Routledge.
8. 2015 "The corporate world and sustainability: eco-efficiency and the Doxic Shareholder Value" (with N.Chabrak) .In *Sustainable Markets for Sustainable Business: a global perspective for business and financial markets*,p.95-114. Edited by G Aras. Gower.
9. 2015 "Sustainable Finance"(with A.Ramnaud). In *Routledge Handbook on Social and Sustainable Finance*. Edited by O. Lehner . Routledge.

- **În alte limbi**

1. 1994 Artikel: "Frankreich".In *Lexikon des Rechnungswesens*; Editor Busse von Colbe.Verlag Oldenburg (Germany).
2. 1998 "Jahresabschlussinformationen für globale Märkte und die aktuelle Krise des französischen Rechnungswesens" In *Festschrift für Professor Jörg Baetge*. IDW Verlag Düsseldorf.(Germany).
3. 2000 "Ost Europa". In *Unternehmenspublizität im internationalen Wettbewerb*. Editor Axel Haller.Verlag Poeschel Verlag.(Germany).
4. 2012 "No price for nature but a cost for its maintenance (Care accounting instead of the Worldbank's genuine saving accounting)". In *Contabilitate control,Si Guvernanta,Liber Amicorum in onoarea Profesorului Nicolae Feleaga*.Ed CN Albu,N Albu and Feleaga L. Publisher: Editura Economica.Bucuresti. (Romanian)

- **Rapoarte și caiete de cercetare**

1. 1983 Limperg et la comptabilité d'inflation : naissance et évolution d'une théorie. Cahiers d'étude et de recherche en économie et gestion N°3, p.79-126 (ENSET).
2. 1985 Une opposition contestable, celle des rentabilités financière et comptable. Cahier de recherche du CEREQ N° 8507. Université Paris Dauphine.
3. 1986 Une réplique aux thèses de Beaver sur la comptabilité d'inflation. Cahier de recherche du CEREQ N°4207, Université Paris Dauphine.
4. 1992 Dix thèses sur la comptabilisation de l'écart d'acquisition du goodwill. Cahier de recherche du CEREQ n° 9208, Université Paris Dauphine.
5. 1993 Les origines du Plan Comptable français de 1947 : les influences de la doctrine comptable allemande. Cahier de Recherche du CEREQ N°9302, Université Paris Dauphine.
6. 2002 Comment la comptabilité traditionnelle allemande protège les créanciers et les managers: une étude historique et sociologique. Cahier de recherche N° 2002-01, Université Paris Dauphine.
7. 2002 La crise et la réforme du système de surveillance et d'audit des comptes allemands : la loi KONTRAG de 1998. Cahier de recherche du CEREQ N°2002-03, Université Paris Dauphine.
8. 2002 La crise et la réforme du système d'information allemand : la Loi KAEG de 1998 sur la facilitation de l'ouverture des capitaux. Cahier de Recherche du CEREQ N° 2002 02, Université Paris Dauphine.

• **Conferințe la universități și întreprinderi din străinătate**

Allemagne:

1. *Franfurt am Main* (Prof Ordelheide);
2. *Münster* (Prof J.Baetge et W.Bechtel);
3. Autriche Université de Vienne (Professor F. Wirl) ;
4. Bolivie: *Santa Cruz 's Association of Chartered Accountants* (Prof J Hermosilla);
5. Canada: *UQAM Montreal* (Prof R.Labelle and Prof D.Cormier);
6. Chili: *Valparaiso and Concepcion* (Prof J Hermosilla and Prof D Azua);
7. Chine: *Shanghai and Shihezi* (Prof Yu);
8. Espagne: *Université Computense de Madrid* (Prof M.Campos) ;

Japon:

9. Université de *Kyoto* (Prof H.Fujii);
10. Université de *Kyushu -Fukuoka* (Prof Ch. Ozu and Prof J Oshita);

11. Pologne: *University of Lodz* (Prof A Jaruga and Prof A Szychta);

12. Roumanie: *University of Bucuresti* (Prof N Feleaga);

Russie:

13. *University MGU of Moscou* (Prof A.Sorokine and Prof AD Sheremet);

14. *Uni Archangelsk* (Mission IFG:Institut Français de Gestion);

15. *Uni Kazan* (Prof V.B.Ivachkevitch);

16. *Uni Krasnodar* (Prof.M.Kuter);

17. *Uni Maykop* (Prof M.Kuter and Prof L Marakova);

18. *Enterprise ALMAZ Mirni* (Sibiria) (Mission IFG);

19. *Uni Perm* (Club Delovie Liudi);

20. *Uni Tcheliabinsk* (Prof D Pletnev);

21. *Uni Voronej* (Prof V. Chirobokov and V.Altukhov);

22. *Uni Saint Petersburg Finec* (Prof I Eliseeva, Prof N Kamordjanova, Prof A Larionov, Prof N.Deduhina);

23. *Uni Stavropol* (Prof O Tomarevskaia, Prof AG Griaznova);

24. *Uni Nalchik* (Prof M.Kuter and Prof R Vanoevna).

Viet Nam:

25. *Uni Hanoi* (Ministère des Finances);

26. *Uni Danang* (Prof Nguyen Cong Phuong).

- **Intervenții publice recente în Franța și străinătate**

1. **11/9/2008 Conference Anapa (Russia)** "Бухгалтерская революция 2017 года (The accounting revolution of 2017).

2. **17/10/2010, 20 ans de la fondation Nicolas Hulot.** Table ronde avec F.Quinn Directeur du Développement Durable de L'Oréal, F.Jany-Catrice Maître de Conférences à l'Université de Lille1 et J.M Jancovici, membre du comité de vieille écologique de la Fondation Nicolas Hulot.

3. **11/2/2011 Sokolov reading International conference** in Saint Petersburg in memory of Prof Iaroslav Sokolov. Lecture of "Meanings and roots of the word accounting :a comparative study of 65 five languages" (In Session 2 directed by J.Mckinney).

4. **Mai 2011, Chaire Finance et Développement Durable** de l'Université Paris Dauphine. Conférence : « Comptabilité, Economie, Finance et Développement Durable ».

5. **13/2/2012. Université Internationale de Lausanne (UNIL).** Conférence donnée à l'occasion de la parution de mon livre Comptabilité et développement durable, à l'invitation de D. Bourg Professeur à l'Unil.
6. **21/3./2012. Intervention au Conseil Economique, Social et Environnemental (France) :** Les rencontres des territoires durables. Débat sur le thème : « nature et développement durable » en binôme avec Gilles Bœuf, président du Muséum national d'histoire naturelle.
7. **14/5/ 2012 LVMH.** Présentation du livre comptabilité et développement durable devant le groupe comptabilité de l'association Orée
8. **16/5/2012. Autorité des Normes Comptables.** Présentation du livre Comptabilité et développement durable devant l'assemblée consultative de l'Autorité des Normes Comptable (ANC) à l'invitation de J.Haas président de l'ANC.
9. **4/6/2012 Université Paris Dauphine** Présentation du livre Comptabilité et développement durable ; après midi organisé par l'association Orée à l'Université Paris Dauphine.
10. **14/6/2012 Académie de la comptabilité.** Interview filmée au siège de l'Ordre des Experts Comptable sur le thème du développement de la comptabilité Environnementale. Académie de la Comptabilité (Journée organisée par W.Nahum ancien Président de l'Ordre des Experts-comptables).
11. **30/1/2015 Télévision chaîne BFM Business.** Interview (avec H Bgego)
12. **10/2/2015 UNESCO.** Intervention en plénière aux « Assises du Vivant » dans la table ronde consacrée à « Entreprendre autrement :articuler performance et résilience » Table ronde avec K.Raskin,C.Allot,M Dudaillon,C.Fromageot et S.Benard.
13. **12/2/2015 Intervention au Conseil Economique, Social et Environnemental du Maroc (Rabat)** sur le thème : « L'immatériel, les IFRS, la Banque Mondiale et la Comptabilité en Coût Historique » (avec Prof JC Dupuy).
14. **20/5/2015 EUROPEAN PARLIAMENT Strasbourg.** Participation to the round table « Accounting for the European private sector: reconsidering accounting objectives from economy and finance” avec Y Biondi,A.Canzani and T Suzuki.(Colloquium “Accounting Regulation and Financial Stability).
15. **Articles dans des journaux grand public (Articles in large readership newspapers)**
16. 2007 « Une comptabilité sur mesure pour les actionnaires ». *Le Monde diplomatique* (Nov)

17. 2008 « Pour une révolution comptable environnementale ». *Le Monde de l'économie*, 5/2, p6.
18. 2010 « Comment la comptabilité modèle le capitalisme » in *Le Débat* Gallimard N°161 Septembre Octobre.p53-64.
19. 2010 « Taxes contre quotas:le débat environnemental est tronqué » in *Le Monde* du 22/3/.
20. 2011 « Des normes comptables au profit des actionnaires ». *L'Expansion* N°759 Janvier, p104-107.